

Saksframlegg

Arkivsak
23/01428-1

Saksbehandler
Ellen Gangnæs

Behandles av
Utvalg for samfunnstjenester

Møtedato
16.02.2023

Godkjennelse av protokoll i Utvalg samfunnstjenester, 19.01.2023 godkjennes slik den foreligger

Leders forslag til vedtak:

1. Protokollen fra møte i Utvalg samfunnstjenester 19.01.2023 godkjennes slik den foreligger.

Elisabeth Holter-Schøyen

Leder i Utvalg samfunnstjenester

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Saksprotokoll

Arivsak
23/01428

Saksbehandler
Ellen Gangnæs

Behandlet av
1 Utvalg for samfunnstjenester

Møtedato
16.02.2023

Saksnr.
7/23

Godkjennelse av protokoll i Utvalg samfunnstjenester,

Utvalg for samfunnstjenester har behandlet saken i møte 16.02.2023 sak 7/23

Behandling

Innstillingen ble enstemmig vedtatt

Vedtak

1. Protokollen fra møte i Utvalg samfunnstjenester 19.01.2023 godkjennes slik den foreligger.

Saksframlegg

Arkivsak
23/01656-1

Saksbehandler
Bjørn Erik Nordby

Behandles av
Utvalg for samfunnstjenester

Møtedato
16.02.2023

Søknader om tilskudd fra klimasatsordningen 2023

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Asker kommune søker om tilskudd fra Miljødirektoratets klimasatsordning 2023 til følgende:
 - Hvalstad skole (nytt bygg) - utslippsfri byggeplass mm
 - Vakås E4 - vann og avløpsprosjekt – utslippsfri anleggsplass mm
 - Vedlikehold/reparasjon av inventar og hjelpemidler
 - Omigjen ombrukssenter– videreutvikling
 - Slemmestad brygge - mobilitet
 - Klimakalkulator for reguleringsplaner
 - Jordbruk – ulike tiltak vurderes
2. Administrasjonen får fullmakt til å justere søknadslisten frem til søknadsfristen, bl.a. basert på samarbeid med Viken fylkeskommune.
3. De økonomiske egenandelene dekkes innenfor kommunens budsjett for de ulike formålene

1. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

Regjeringen har satt av 100 millioner kroner til klimasatsordningen i statsbudsjettet for 2023. Rammene i 2022 og 2021 var henholdsvis 250 og 100 millioner kroner.

Tilskuddsordningen skal fremme klimatiltak i kommuner og fylkeskommuner. Det er videre et mål om at ordningen skal bidra til at kommunen integrerer

klimahensyn i sine aktiviteter ved å gi tilskudd til prosjekter som bidrar til reduksjon i utslipp av klimagasser og omstilling til lavutslippssamfunnet. Ordningen skal også bidra til at kommunen styrker rollen som samfunnsutvikler og pådriver som legger til rette for samarbeid på klimaområdet mellom ulike aktører. Det kan gis tilskudd til tiltak innen disse områdene:

- Planlegging
 - Klimavennlig areal- og transportplanlegging
 - Forprosjekter
- Anskaffelser
 - Systematisk arbeid med klimakrav i anskaffelser
 - Merkostnader ved klimavennlige anskaffelser
- Bygg og anlegg
 - Kartlegge mulige klimatiltak tidlig i bygge- og anleggsarbeider
 - Klimavennlige bygg og anlegg
- Transport
 - Transporttiltak
 - Klimavennlige maskiner og kjøretøy
- Generell klimasatssøknad – når andre tiltakstyper ikke passer

Mer informasjon om klimasatsordningen finnes [her](#).

Hurum, Røyken og Asker har for de tidligere syv utlysningene om klimasatsmidler samlet fått tilskudd til 33 prosjekter i tillegg til deltakelse i flere samarbeidsprosjekter med andre.

For 2023 vil det fram mot fristen 1. mars bli jobbet med å uforme søknadene. Dette innebærer også dialog med kommuner og Viken fylkeskommune om mulig samarbeid om prosjektene og eventuelt andre prosjekter. I det følgende gis det en kort oversikt over aktuelle prosjekter, som for flere er på skissestadiet, som kommunedirektøren ønsker å søke om midler til.

Hvalstad skole (nytt bygg) - utslippsfri byggeplass mm

Nybygget på Hvalstad skole planlegges med flere tiltak som vil gi lavere utslipp av klimagasser enn et referanseprosjekt. I tillegg til å søke om midler til utslippsfri (herunder maskiner med biogass) byggeplass vil det bli vurdert om det kan søkes om tilskudd til andre tiltak som f.eks. materialbruk.

Vakås E4 - vann og avløpsprosjekt – utslippsfri anleggs plass mm

Det skal i dette prosjektet skiftes ut gamle VA-rør og etableres bedre infrastruktur for overvannshåndtering. Det er i prosjektet satt krav om at 60 prosent av alt arbeid innenfor anleggsområdet skal utføres med maskiner som enten er elektriske eller går på hydrogen eller biogass. Det vil bli vurdert hvordan man kan søke om tilskudd for å

bidra til en høyere andel enn 60 prosent. I tillegg vil det bli søkt om tilskudd for å dekke ekstrakostnadene ved å:

- redusere utslippene fra massetransport (bruk av lastebiler med biogass eller elektriske/hydrogen og lokal massehåndtering)
- bruk av fossilfrie VA-rør
- bruke miljøasfalt

Vedlikehold/reparasjon av inventar og hjelpemidler

Kommunen har allerede redusert behovet for å kjøpe nye møbler betydelig. Men det er muligheter for å oppnå ytterligere gevinster, økonomisk og miljømessig ved å gjøre nye grep for å reparere og vedlikeholde møbler og inventar. I tillegg er det potensial for mer ombruk og reparasjon av hjelpemidler som bl.a. rullestoler, - der NAV og kommunesektoren årlig kjøper inn for store summer.

Omigjen ombrukssenter– videreutvikling

Omigjen ombrukssenter ble åpnet november i fjor. Omigjen har flere ganger fått klimasatstilskudd. Det vil denne gang bli søkt om midler til å videreutvikle konseptet. Mulige områder er klær og elektronikk.

Slemmestad brygge – mobilitet

Utbygger v/ Avantor har nylig gjennomført en grundig reisevaneundersøkelse. Kommunen har selv tidligere gjennomført mobilitetsprosjekt i Slemmestad. Det vil i samarbeid med utbygger bli definert et passende prosjekt å søke om midler til, med mål om å bidra til klimavennlige mobilitetsløsninger for utviklingen av Slemmestad.

Klimakalkulator for reguleringsplaner

Lier kommune har fått utviklet en første generasjon klimakalkulator, som et overordnet verktøy for å synliggjøre klimakonsekvensene av reguleringsplaner i forbindelse med reguleringsplanarbeid. Kalkulatoren inneholder også tiltak som kan gjøres for å redusere klimagassutslipp. Asker har kontakt med Lier om videreutvikling av dette verktøyet som grunnlag for en klimasatssøknad

Jordbruk – ulike tiltak blir vurdert

Det er en rekke klimatiltak som kan gjennomføres i jordbruket og dermed bidra til å oppfylle den frivillige avtalen fra 2019 mellom næringsorganisasjonene og regjeringen om reduserte utslipp av klimagasser. Kommunen har en rolle i å legge til rette og å bevisstgjøre og motivere bøndene i Asker til i større grad å gjennomføre klimatiltak. Det vil fram mot søknadsfristen bli utviklet et konkret forslag til en klimasatssøknad.

2. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

Miljø: De skisserte prosjektene vil bidra i en omstilling til lavutslippssamfunnet og til reduserte utslipp av klimagasser både fra kommunens egen virksomhet og fra askersamfunnet. Flere av prosjektene er nybrottsarbeid og ved deling av erfaringer vil vi kunne bidra til å spre de gode eksemplene og redusere utslipp også i andre kommuner.

Sosial bærekraft: Prosjektene som omhandler Omigjen og vedlikehold/reparasjon av inventar og hjelpemidler har et sosialt aspekt ved å bidra til økt tilgang til varer og tjenester i tillegg til arbeidstrening.

Økonomisk bærekraft: Det er for tidlig å angi søknadsbeløp for prosjektene. Men det er et krav at kommunen må bidra med en økonomisk egenandel på 50 prosent for de skisserte søknadene. Dette vil bli dekket innenfor kommunens budsjett for de ulike formålene i 2023.

3. Tidligere behandling

Det har tidligere ikke vært behandlet klimasatssøknader for 2023.

Men søknader om støtte fra klimasatsordningen i 2022 ble behandlet 20. januar (sak 5/22). I 2021 ble saken behandlet 21. januar (sak 3/21) og i 2020 ble dette behandlet 13. februar (sak 9/20). I tillegg ble det i utvalgets møte 3. november 2022, som en temasak, gitt status for klimasatsprosjekter.

4. Kommunedirektørens vurdering

Klimasatsordningen er et godt statlig virkemiddel for å øke kommunenes innsats enkeltvis og i samarbeid for å redusere utslippene av klimagasser og for å få realisert omstillingen til lavutslippssamfunnet.

Når det gjelder Asker kommunes rolle så vises det til innsatsområder og strategier i temaplan Handling mot klimaendringene og målet fra kommuneplanens samfunnsdel om at «Askersamfunnet er i front for lavutslippssamfunnet i tråd med internasjonale og nasjonale klimaforpliktelser og regionale ambisjoner».

Tiltakene vil oppleves som positive for innbyggere, næringsliv og organisasjonsliv og vil bidra til positivt omdømme for kommunen. Kommunedirektøren anbefaler å søke om midler til de foreslåtte prosjektene.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Saksprotokoll

Arivsak
23/01656

Saksbehandler
Bjørn Erik Nordby

Behandlet av
1 Utvalg for samfunnstjenester

Møtedato
16.02.2023

Saksnr.
8/23

Søknader om tilskudd fra klimasatsordningen 2023

Utvalg for samfunnstjenester har behandlet saken i møte 16.02.2023 sak 8/23

Behandling

Innledning til saken ved leder Elisabeth Holter-Schøyen, V.

Saksbehandler Bjørn Erik Nordby besvarte spørsmål.

Det ble gitt muntlige innspill til prosjekter å sjekke mulighet for å søke på i møtet.

Trude Nygård Evensen, A fremmet på vegne av A forslag til endring i punkt 1, siste kulepunkt; bytte ordet jordbruk med Landbruk

Trude Nygård Evensen, A sitt forslag ble enstemmig vedtatt.

Med den endringer i punkt 1 ble innstillingen i 3 punkter enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Asker kommune søker om tilskudd fra Miljødirektoratets klimasatsordning 2023 til følgende:

- Hvalstad skole (nytt bygg) - utslippsfri byggeplass mm
- Vakås E4 - vann og avløpsprosjekt – utslippsfri anleggsplass mm
- Vedlikehold/reparasjon av inventar og hjelpemidler
- Omigjen ombrukssenter– videreutvikling
- Slemmestad brygge - mobilitet
- Klimakalkulator for reguleringsplaner

- Landbruk – ulike tiltak vurderes
2. Administrasjonen får fullmakt til å justere søknadslisten frem til søknadsfristen, bl.a. basert på samarbeid med Viken fylkeskommune.
 3. De økonomiske egenandelene dekkes innenfor kommunens budsjett for de ulike formålene

Saksframlegg

Arkivsak
21/19563-21

Saksbehandler
Erling Guderud

Behandles av
Utvalg for samfunnstjenester
Kommunestyret

Møtedato
16.02.2023
07.03.2023

Utleie av areal til småbåthavn på Asker kommunes eiendom

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Ved utleie av kommunalt areal til småbåthavner legges følgende til grunn:

Retningslinjer for Asker kommune ved utleie av kommunal eiendom til båthavner datert 11. januar 2023 (vedlegg 1).

Vilkår for inngåelse av leiekontrakt med Asker kommune for leie av kommunal eiendom til båthavner datert 11. januar 2023 (vedlegg 2).

1. Sammendrag og konklusjon

Denne saken omhandler sluttbehandling av *retningslinjer for Asker kommune ved utleie av kommunal eiendom til båthavner* (pris og leietid), vedlegg 1, og *vilkår for inngåelse av leiekontrakt med Asker kommune for leie av kommunal eiendom til båthavner* (kriterier ved tildeling av båtplasser, miljøkrav, tilgjengelighet for allmenheten osv.), vedlegg 2, i høringssak benevnt som: *Reglement for drift av båthavner på Asker kommunes eiendom*.

Saken har sitt forløp i forvaltningsrevisjon utført av Deloitte, på oppdrag fra kontrollutvalget i Asker (sak 24/20). Konklusjonen i rapporten pekte på særlig fire punkter:

- Mangel på helhetlige føringer for disponering/ leie av kommunal grunn til båthavner.

- Det er ikke utarbeidet felles retningslinjer/ reglement som regulerer de private båtforeningenes bruk eller leie av selve havnen (grunnleie).
- Kommunen har ikke etablert retningslinjer/ reglement som regulerer administrasjon, drift og forvaltning av private båthavner driftet av lokale båtforeninger.
- Det er ikke inngått skriftlige avtaler med leievilkår med alle lokale båtforeninger som leier kommunal grunn til drift av båthavner.

I dette ligger det at kommunen må etablere:

- Felles retningslinjer for Asker kommune ved utleie av areal til båthavner (pris, leietid)
- Felles reglement/vilkår for drift av båthavner på Asker kommunes eiendom. (prioriteringer ved tildeling av plasser, miljøkrav, tilgjengelighet for allmennheten mv)
- Prosesser og rutiner i kommunens kvalitetssystem som sikrer et kvalitetsmessig godt utleieforhold og oppfølging av eiendommene.

Med bakgrunn i rapporten fra Deloitte ble det utarbeidet forslag til *retningslinjer for utleie av kommunal eiendom til båthavner* (vedlegg 8) samt *reglement for drift av båthavner* (Vedlegg 9).

Saken ble vedtatt lagt ut på høring i utvalg for Samfunnstjenester 29. september 2022. Det har i løpet av høringsperioden frem til 20. november 2022, kommet 12 høringsinnspill. Saken ble særskilt sendt de båtforeningene som ligger på kommunalt eid areal, samt publisert på kommunens hjemmesider. Høringsperioden har vært verdifull og det har kommet mange gode innspill som har medført endringer i både retningslinjene (vedlegg 1) samt i vilkår for inngåelse av leiekontrakt med Asker kommune (vedlegg 2).

Ved vedtak av denne saken gjenstår kun utarbeidelse av interne prosesser og rutiner i tråd med vedlegg 1 og 2 for å kvittere ut funnene i Deloitte's rapport. Dette arbeidet gjøres når forutsetningen for utleie er vedtatt.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

Asker kommune eier 14 eiendommer som leies ut som småbåthavner i tillegg til de tre småbåthavnene i Sætre, Filtvet og Holmsbu som Asker kommune selv drifter.

Vilkår for inngåelse av leiekontrakt skal legge retningslinjer for driften av båthavnene. Vilkårene i vedlegg 2 vil knyttes til leieavtalen mellom kommunen og den enkelte båtforening.

Eksisterende avtaler mellom Asker kommune og de som leier kommunal grunn til båthavn har stort spenn i leiepris, leieperiode, og avtalenes innhold er forskjellige fra båtforening til båtforening. Før gjeldende avtaler løper ut må de gjennomgås og muligheten for reforhandling må vurderes. Eksisterende avtaler vil bli fornyet ved første mulighet, og nye avtaler vil bli inngått med småbåthavner uten gjeldende avtale.

Høringsinnspill:

Gjennom høringsperioden kom det totalt 12 innspill. Høringsinnspillene i sin helhet er vedlagt i vedlegg 3. Kommunedirektøren har sammenfattet høringsinnspillene og gjort en konkret vurdering av hvert enkelt innspill i vedlegg 4.

Under følger hovedpunktene fra høringsinnspillene samt vurdering av disse:

Foreningsfrihet: (vedlegg 2, bokstav a)

Det er stilt spørsmål til kommunens adgang til å sette et reglement som vil være i konflikt med den enkelte båtforenings vedtekter. Reglementet omfatter blant annet kriterier for tildeling av båtplasser, miljøkrav, tilgjengelighet for allmenheten.

Bakgrunnen for at dette opprinnelig ble betegnet som et «reglement» skriver seg fra forvaltningsrapporten som omtaler behov for å regulere slike forhold i et reglement.

Som en følge av høringsinnspillene vurderes det riktigere å omtale disse kravene som vilkår som stilles for å inngå leieavtale. Vedlegg 2, *Retningslinjer for utleie av kommunal eiendom til båthavner* er derfor endret til *Vilkår for inngåelse av leiekontrakt med Asker kommune*. Dette er ingen innholdsmessig endring, men medfører at tidligere *retningslinjer* ikke oppfattes som inngripende i foreningsfriheten, men vilkårene er en forutsetning for å leie kommunal grunn.

Tidelingskriterier: (vedlegg 2, bokstav a)

Det er gitt innspill som går på at noen båtforeninger ønsker å ha strengere kriterier enn hva kommunen foreslår. Flere båtforeninger er redde for at den lokale tilhørigheten og frivilligheten blir borte ved at alle innbyggere i Asker kommune skal ha første prioritet. Med bakgrunn i dette vurderes det hensiktsmessig å presisere at foreslåtte tidelingskriterier er ytre rammer, og at båtforeningene står fritt til å ha strengere tidelingskriterier enn det kommunen krever. Dette for å kunne sikre lokal tilhørighet.

Leiepris: (vedlegg 1, bokstav a)

Det er gitt flere innspill på at Asker kommune ikke skal bruke soneinndeling ved fastsettelse av leiepris. Det er etterspurt hvilke premisser soneinndelingen er satt ut fra, og en klarere definisjon på beregningsgrunnlaget for leie av kommunal eiendom til båthavner. Noen båtforeninger er urolige med tanke på den økonomiske belastningen nye leieavtaler vil medføre. Dette synliggjør at det i dag er svært ulike

leiepris i eksisterende avtaler. Med prismodellen utarbeidet av OPAK som differensierer på landareal og bryggemeter vil prisene over tid harmoniseres. Det presiseres at det vil ta mange år før det er inngått nye leieavtaler for alle arealer, da varigheten på noen av de eksisterende avtalene er lange og muligheten for reforhandling er varierende. Forutsetningene for soneinndelingen er videre beskrevet i rapporten fra OPAK, se vedlegg 5.

Kun en båtplass pr. husstand: (vedlegg 2, bokstav b)

Noen av høringsinnspillene mener det kan være utfordringer ved å bruke begrepet maksimalt en båtplass pr. husstand. Hvis en husstand består av flere familier vil det da kun tildeles kun en båtplass? Kommunedirektøren ser at det kan være en utfordring med praktisering av en plass pr. husstand, og foreslår endring til at det kun er tillat med en båtplass pr. person pr. båthavn. Endringen medfører at behov for ungdomsplass utgår.

Krav om forsikring av båt: (vedlegg 2)

Det er kommet innspill fra båtforeningene på at de ikke har mulighet til å kontrollere om en båtforsikring er gyldig til enhver tid, og at det også kan være lite hensiktsmessig å forsikre mindre båter. Kravet var opprinnelig lagt inn som en sikkerhet ved ulykker, som for eksempel brann eller forlis. Det tungtveiende argumentet som har gjort at kommunedirektøren foreslår å fjerne dette punktet, er at det ikke er krav til forsikring av båter i Norge. Samtidig vil oppfølgingen av krav om forsikring være vanskelig, da forsikringspolisen kan endres eller sies opp etter tildeling av båtplass. Båteiere er like fullt ansvarlige for egen båt.

Krav til spyleplass: (vedlegg 2, bokstav h)

Flere båtforeninger etterlyser klarere definisjon på hvilke kriterier som stilles til rensesystemet knyttet til spyleplass. I reviderte vilkår for inngåelse av leiekontrakt med Asker kommune er derfor kravet til rensing tydeliggjort.

Krav til septiktømmestasjon: (vedlegg 2, bokstav k)

De fleste båtforeningene er positive til at det blir etablert septiktømmestasjoner, men mener samtidig at dette skal være en kommunal oppgave. Båtforeningene fremholder at de ikke har økonomi eller kompetanse til å anskaffe og drifte slike anlegg. Kommunedirektørens vurdering er at kravet om septiktømmestasjoner er et viktig tiltak med tanke på å oppnå en bedre vanntilstand i Oslofjorden, og videre at det er riktig og gir en god likebehandling å følge prinsippet om at «forurensere skal betale» også for dette området. Samtidig har kommunedirektøren forståelse for at dette kan være et tungt krav, særlig for de mindre båtforeningene.

Kommunedirektøren foreslår derfor å endre punkt K, vedlegg 2, om septik til:

Leietaker (båtforeningene) forplikter seg til å være med på et samarbeid for etablering og drift av tømmestasjon for båtseptik på utvalgte steder i kommunen.

Dette gjør at det vil bli etablert et samarbeid om drift av tømmestasjoner som er lokalisert på egnede steder. Private marinaer ønskes også velkommen inn i dette samarbeidet. Kommunen vil ta en førende rolle i samarbeidet. Rent prinsipielt er det viktig at kostnadene for både etablering og drift dekkes av brukerne (båteiere), gjennom sin tilknytning til båtforeningene.

Åpne havner og bryggeanlegg: (vedlegg 2, bokstav m)

Retningslinjene som ble sendt på høring inneholdt et krav om at båthavner og bryggeanlegg skal være åpen for allmenheten i tidsrommet 0800 til 2000. Det har i høringsrunden kommet innspill som er kritiske til dette. Begrunnelsen er knyttet til fare for hærverk, tyveri og sikkerhet. Båtforeningene frykter høyere forsikringspremie og utfordringer med låsing og åpning av porter.

Etter utsjekk med flere forsikringsselskaper er kommunen kjent med at forsikringspremier ikke vil øke som følge av åpne bryggeanlegg. Imidlertid ser kommunedirektøren sikkerhetsutfordringene med ferdsel på brygger i vinterhalvåret. Det foreslås derfor å endre punktet til å kun gjelde fra 1. mai til 1. sep. Vilåret gjelder kun allmenhetens tilgang til fots.

Gjesteplasser: (vedlegg 2, bokstav p)

Retningslinjene som ble sendt på høring inneholdt krav om at: *Båtforeninger som leier kommunal grunn skal synliggjøre ledige plasser som gjesteplasser i sommersesongen.* Det er kommet innspill som går på at enkelte båtforeninger ikke har ressurser eller fasiliteter til å drive gjestehavn, samt at det vil være krevende å etablere en praktisk ordning på dette. Kommunedirektøren ser det som viktig å legge til rette for størst mulig bruk av plasser som står «tomme» om sommeren, men ønsker å myke opp bestemmelsen slik at båtforeningene oppfordres til å synliggjøre langtidsledige plasser som gjesteplasser. Det stilles videre ikke krav til gjestehavn fasiliteter som toalett, dusj, mv.

Oppsummering

Oppsummert er den største innholdsmessige endringen i «Vilkår for inngåelse av leiekontrakt med Asker kommune» knyttet til krav om septiktømmestasjoner (pkt. J i vedlegg 2). Kommunedirektøren vurderer at justeringer som er foreslått gjør dette kravet mindre inngripende enn opprinnelige forslag, og at det således kan gjøres i forbindelse med behandling av denne saken og ikke fordrer ny høringsperiode.

Videre er det gjort mindre justeringer og endringer som følge av innkommende innspill. En samlet oppstilling av endringer i vedlegg 1 og 2 gjort etter høringsperioden følger i vedlegg 7. Høringsdokumentene ligger vedlagt i sin opprinnelige form i vedlegg 8 og 9.

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

Miljø

Ved å sette miljøkrav til båtforeningenes drift av båthavner bidrar båtforeningene til at vannmiljøet i Oslofjorden blir bedre. God avfallshåndtering bidrar til mindre forurensning fra båthavnene.

Økonomi

At alle båthavner må forholde seg til pris satt ut fra markedsverdien til båthavnen vil være mer rettferdig enn dagens situasjon. Leietaker betaler ut fra båthavnens faktiske verdi. En båthavn med mange båtplasser og stort landareal vil ha en høyere markedsverdi enn en liten båthavn. Leieprisen vil da gjenspeile dette og forskjellene vil bli mindre enn dagens avtaler.

Sosiale forhold

Båtplasser er et knapphetsgode. Ved å stille krav til betaling og en ansvarlig bruk av fellesskapets arealer, vil hele Asker kommunes befolkning få nytte av at deler av kommunenes eiendommer leies ut til et formål som utnyttes av en mindre del av befolkningen.

4. Tidligere behandling

Saken ble behandlet i møte 29.09.2022 med følgende vedtak:

1. Forslag til felles retningslinjer for Asker kommune ved utleie av areal til båthavner på kommunal eiendom datert 05.09.2022 og reglement for drift av båthavner på kommunal eiendom datert 05.09.2022 sendes på offentlig høring frem til 20. november 2022.
2. Forslag til tilleggspunkt i reglement, vedlegg 9: Båtforeninger som leier kommunal grunn skal synliggjøre ledige plasser som gjesteplasser i sommersesongen

5. Kommunedirektørens vurdering

Utarbeidelsen av *Retningslinjer for Asker kommune ved utleie av kommunal eiendom til båthavner* (vedlegg 1) samt *Vilkår for inngåelse av leiekontrakt med Asker kommune for leie av kommunal eiendom til båthavner* (vedlegg 2) vil styrke kommunens håndtering av utleie av areal til småbåthavner. Det har kommet gode høringsinnspill som har bidratt til gode og nødvendige justeringer før sluttbehandlingen.

Det vil ta lang tid før alle avtaler er reforhandlet, da dagens avtaler er inngått på ulike tidspunkt og har ulik tidshorisont. Kommunedirektøren vil gjøre en konkret vurdering av hver enkelt avtale og vurdere mulighetene for reforhandling. Dette for å søke at dagens avtaler får like vilkår raskest mulig.

Proessen har vist at det er forståelse hos båtforeningen for at det er behov for en likebehandling. Det er videre forståelse for at det settes vilkår som er i tråd med krav og forutsetninger som stilles i samfunnet for øvrig. Det vil være variasjon i hvordan de ulike forutsetningene vil påvirke de ulike foreningene, dette med bakgrunn i svært ulike vilkår i dagens avtaler.

Det er viktig å ha en kvalitetsmessig god forvaltning av felleskapets midler og dermed sentralt at vilkårene sikrer en størst mulig tilgjengelighet for øvrige innbyggere på disse eiendommene.

Retningslinjer for Asker kommune ved utleie av kommunal eiendom til båthavner (vedlegg 1), samt Vilkår for inngåelse av leiekontrakt med Asker kommune for leie av kommunal eiendom til båthavner (vedlegg 2) anbefales vedtatt for å sikre en best mulig forvaltning av utleie av areal til småbåthavner på Asker kommunes eiendom.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Vedlegg 1 - Retningslinjer for utleie av kommunal eiendom til båthavner datert 11.1.2023

Vedlegg 2 - Vilkår for inngåelse av leiekontrakt med Asker kommune datert 11.1.2023

Vedlegg 3 - Høringsinnspill

Vedlegg 4 - Sammenfatning av høringsinnspill

Vedlegg 5 - Prismsvurdering fra OPAK

Vedlegg 6 - Rapport Deloitte - Kartlegging av båthavner

Vedlegg 7 - Oppstilling av endringer gjort i høringsdokumentene

Vedlegg 8 - Høringsdokument - Retningslinjer for utleie av kommunal eiendom til båthavner datert 05.09.2022

Vedlegg 9 -Høringsdokument - Reglement for drift av båthavner datert 05.09.2022

Saksprotokoll

Arivsak
21/19563

Saksbehandler
Erling Guderud

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for samfunnstjenester	16.02.2023	9/23
2 Kommunestyret	07.03.2023	15/23

Utleie av areal til småbåthavn på Asker kommunes eiendom

Utvalg for samfunnstjenester har behandlet saken i møte 16.02.2023 sak 9/23

Behandling

Trude Nygård Evensen, A hadde på forhånd bedt om juridisk vurdering av habilitet for båteiere i småbåthavnene. Trude Nygård Evensen, A, anses ikke å være inhabil i saken.

Saksbehandler Erling Guderud besvarte spørsmål.

Forslag fremmet av Elisabeth Holter-Schøyen, V på vegne av V, H og SP til tillegg på punkt 1:

Følgende endring og tillegg gjøres i «Vilkår for inngåelse av leiekontrakt med Asker kommune for leie av kommunal eiendom til båthavner datert 11. januar 2023 (vedlegg 2):

Endring i punkt h: Leietakere som har vinteropplag, skal ha egen spyleplass osv. «Vinteropplag» byttes ut med «utfører spyling/vask på land».

Tillegg i punkt j: Båthavnen forplikter seg til å være med på et samarbeid, også økonomisk, med kommunen for etablering og drift av tømmestasjoner for båtseptik på utvalgte plasser.

Trude Nygård Evensen, A på vegne av A fremmes følgende endringsforslag:

Vilkår for inngåelse av leiekontrakt med Asker kommune for leie av kommunal eiendom til båthavner datert 11. januar 2023 (vedlegg 2), med følgende endringer i vilkår:

Nytt punkt legges til:

Alle båter i havnen skal være registrert. Nasjonalt båtregister benyttes fra dette eventuelt kommer på plass. Inntil videre nyttes [Småbåtregisteret til Redningsselskapet](#) eller [Securmark](#). (Båter over 7 meter er pliktig å registrere i Skipsregisteret NOR.)

Espen Hansen Aspås, F fremmet følgende protokolltilførsel.

FrP støtter tilleggsforslag fra Venstre, Høyre og SP

Endring i vedlegg 2

- FrP støtter forslaget men legger til grunn at Asker kommune tar hovedansvaret for den økonomiske delen av implementeringen/etableringen av septisk/tømmeløsning og den enkeltes havns økonomiske kapasitet i samarbeidet.

Forslaget fremmet av Elisabeth Holter-Schøyen, V på vegne av V, H og SP ble enstemmig vedtatt.

Forslaget fremmet av Trude Nygård Evensen, A falt mot 4 stemmer; Trude Nygård Evensen, A, Svein Hillestad, A, Jon Gustav Kirkerud, MDG og Emelie Spjut, MDG

Innstillingen i 1 punkt med tillegget fremmet av Elisabeth Holter-Schøyen, V på vegne av V, H og SP ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Ved utleie av kommunalt areal til småbåthavner legges følgende til grunn:

Retningslinjer for Asker kommune ved utleie av kommunal eiendom til båthavner datert 11. januar 2023 (vedlegg 1).

Vilkår for inngåelse av leiekontrakt med Asker kommune for leie av kommunal eiendom til båthavner datert 11. januar 2023 (vedlegg 2)

Følgende endring og tillegg gjøres i «Vilkår for inngåelse av leiekontrakt med Asker kommune for leie av kommunal eiendom til båthavner datert 11. januar 2023 (vedlegg 2):

Endring i punkt h: Leietakere som har vinteropplag, skal ha egen spyleplass osv. «Vinteropplag» byttes ut med «utfører spyling/vask på land».

Tillegg i punkt j: Båthavnen forplikter seg til å være med på et samarbeid, også økonomisk, med kommunen for etablering og drift av tømmestasjoner for båtseptik på utvalgte plasser.

Saksframlegg

Arkivsak
23/01211-1

Saksbehandler
Merete Wiken Dees

Behandles av
Utvalg for samfunnstjenester

Møtedato
16.02.2023

Temaplan naturmangfold 2023-2035 - 1. gangs behandling

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Temaplan naturmangfold, med følgende innsatsområder og tilhørende strategier, legges ut på høring med høringsfrist 05.04.2022

Innsatsområder:

1. Sårbare arter og naturtyper
 2. Natur i arealplanlegging
 3. Skog og kulturlandskap
 4. Livet i vann
 5. Natur og klima
 6. Forankring, kompetanseheving og samarbeid
2. Det legges opp til en medvirkningsprosess i høringsperioden for å få innspill på innsatsområder og strategier som er foreslått i temaplanen.

1. Sammendrag og konklusjon

Temaplan for naturmangfold er en strategisk og sektorovergripende plan, og beskriver hvordan kommunen kan nå målet i kommuneplanens samfunnsdel om å *verne om og sikre naturmangfoldet i Asker*.

Det er definert seks innsatsområder som beskriver hva kommunen særlig må prioritere for å møte utfordringene.

For hvert innsatsområde gis det en kort beskrivelse av status og utfordringer, samt hvilke endringer (strategier) som må gjennomføres for å sikre måloppnåelse og utvikling i ønsket retning.

Temaplan Naturmangfold svært viktig for alle de tre bærekraftsdimensjonene. Tap av mangfold i naturen rammer artene og økosystemene, men også vårt samfunn og økonomi ved at naturgoder vi er avhengig av undermineres eller opphører. Naturen har stor betydning for fysisk helse, livskvalitet og trivsel og dermed sosial bærekraft.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

Rammer og mandat for arbeidet

Oppdraget med å utarbeide Temaplan for naturmangfold er gitt i Handlingsprogram 2020-2023¹ og Asker kommunes planstrategi².

Innenfor satsningsområdet *Bærekraftige byer og samfunn* definerer kommuneplanens samfunnsdel følgende mål³:

- Hovedmål:
Askersamfunnet har tettsteder og lokalsamfunn som er inkluderende, trygge, motstandsdyktige og bærekraftige, som er utviklet i god balanse mellom vekst og vern.
- Delmål:
Askersamfunnet verner om og sikrer naturmangfoldet, kulturmiljøer og et aktivt og levende landbruk.
- Strategi:
Asker kommune skal tilrettelegge for bærekraftig forvaltning og vern av økosystemene i havet, langs kysten og på land, og stanse og reversere landforringelse og tap av biologisk mangfold.

Temaplan for naturmangfold er en strategisk og sektorovergripende plan, og skal beskrive hvordan kommunen kan nå målet fra kommuneplanens samfunnsdel om å

¹ Asker kommune, Handlingsprogram 2020–2023, Vedtatt av kommunestyret 10. desember 2019.

https://www.asker.kommune.no/globalassets/_felles/asker_handlingsprogram_digital.pdf

² Asker kommunes planstrategi 2020-2024,

<https://www.asker.kommune.no/contentassets/6b7973f8bf98487186239340c9368e1d/asker-kommunes-planstrategi-13.10.20.pdf>

³ Asker kommune. Kommuneplan for Asker 2020-2032. Samfunnsdelen. 2020.

(https://www.asker.kommune.no/contentassets/4285d484ae194d8bae76e80908df1230/asko0145_kommuneplan_oktober_2020_net.pdf)

verne om og sikre naturmangfoldet i Asker. Temaplanen skal ha en planperiode på 12-år og det legges opp til en rullering hvert 4. år.

Innsatsområder og strategier

Innsatsområdene er definert med bakgrunn i kunnskapsgrunnlaget, utfordringsbildet (kapittel 4 i temaplanen), samt mål og delmål fra kommuneplanens samfunnsdel. Innsatsområdene beskriver hva kommunen særlig må prioritere for å møte utfordringene og nå målene fra kommuneplanen.

Følgende seks innsatsområder er valgt ut for temaplan naturmangfold:

- Sårbare arter og naturtyper
- Natur i arealplanlegging
- Skog og kulturlandskap
- Livet i vann
- Natur og klima
- Forankring, kompetanseheving og samarbeid

For hvert innsatsområde er det gitt en kort beskrivelse av status og utfordringer, samt hvilke strategier (endringer) som må gjennomføres for å sikre måloppnåelse og utvikling i ønsket retning.

Kunnskapsgrunnlag

Det er utarbeidet et kunnskapsgrunnlag til temaplanen (vedlegg 2), som inneholder mer inngående informasjon om temaene som er dekket i planen.

Avgrensninger

Temaplan for naturmangfold har grenseflater mot temaplan vann og vannmiljø og temaplan handling mot klimaendringene.

Medvirkning

For å sikre involvering innad i organisasjonen og hos andre relevante aktører, har lag og foreninger, innbyggere, politiske utvalg og kommunens administrasjon medvirket i arbeidet med kunnskapsgrunnlaget, innsatsområder og strategier.

Oversikt over medvirkningsprosesser i hittil i planarbeidet:

- Skriftlige innspill til kunnskapsgrunnlaget om lokalt viktig naturmangfold fra natur- og friluftslivsorganisasjoner (April-mai 2021)
 - Asker elveforum
 - DNT Asker turlag

- Birdlife Norge Asker og Bærum lokallag
- Birdlife Norge avd. Buskerud
- Birdlife Norge avd. Oslo og Akershus
- Forum for natur og friluftsliv Buskerud
- NaKuHel
- Naturvernforbundet i Asker
- Naturvernforbundet i Røyken og Hurum
- Oslofjordens Friluftsråd
- Presentasjon av kunnskapsgrunnlaget for politiske organer:
 - Utvalg for samfunnstjenester (29.09.22)
 - Utvalg for plan og byggesak (02.11.22)
 - Formannskapet (22.11.22)
- Innbyggerundersøkelse om natur (oktober 2022)
- Workshop med utvalg for samfunnstjenester (03.11.22)
- Workshop med lokale natur- og friluftslivsorganisasjoner (11.01.23)
 - Asker elveforum
 - Birdlife Asker og Bærum lokallag
 - Buskerud botaniske forening
 - Norsk botaniske forening Østlandsavdelingen
 - Forum for natur og friluftsliv Buskerud
 - NaKuHel
 - Naturvernforbundet i Asker
- Workshop med bondelag, skogeierlag, velforbundet og lokale velforeninger (11.01.23):
 - Asker og Bærum skogeierlag
 - Asker og Bærum bondelag
 - Asker Velforbund og lokale velforeninger
- Administrative innspillsmøter/presentasjoner (2021-)

Medvirkning er en kontinuerlig prosess og stopper ikke når planen er vedtatt. Når strategiene skal iverksettes og konkretiseres i tiltak, vil medvirknings- og forankringsarbeid pågå i egen organisasjon og ut mot innbyggerne.

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

Satsingsområdet *Bærekraftige byer og samfunn*, samt bærekraftsmålene *Liv under vann* (14), *Liv på land* (15) og *Stoppe klimaendringene* (13) er spesielt relevante for temaplan for naturmangfold. Beskyttelse av livsgrunnlaget vårt, biosfæren, er en grunnleggende forutsetning for å nå både de sosiale og økonomiske bærekraftsmålene.

Økonomiske og organisatoriske forhold

Tap av naturmangfold på grunn av menneskelig aktivitet truer ikke bare artsmangfoldet, men rammer også samfunn og økonomi direkte ved at naturgoder som vi er helt avhengige av undermineres eller opphører.

I dag sees natur på som ledig areal som det er tilnærmet kostnadsfritt å bygge ned. Gjennom en arealforvaltning hvor bevaring av natur legges som et premiss, vil vi kunne styre fremtidig arealbruk vekk fra viktig natur, og fortsatt utvikle egnede områder.

Karbonlagring i naturen er et av de mest kostnadseffektive tiltakene for reduksjon av CO₂ i atmosfæren. I tillegg kan naturbaserte løsninger for å møte klimautfordringer som bl.a. flom, overvann og skred spare samfunnet for store summer⁴.

Det er vanskelig å gi et eksakt tall for kostnader knyttet til oppfølging av denne temaplanen før det er definert hvilke tiltak som skal gjennomføres for å konkretisere strategiene. Flere av tiltakene vil kunne kreve økte driftskostnader, flere personalressurser, kjøp av faglig rådgiving, kompetanseheving, informasjonstiltak og inntektsbortfall ved å avstå fra å utvikle arealer med naturverdier.

Tilstrekkelig beskyttelse og restaurering av natur krever en gjennomgripende samfunnsendring. En omstilling vil koste, men det vil koste mer å la være.

Sosiale forhold

Et samfunn med forringet natur er et fattigere samfunn. Naturen har stor betydning for fysisk helse, livskvalitet og trivsel. Ren luft, rent drikkevann, næringsrik mat, og et trygt sted å bo er grunnleggende faktorer for å kunne leve et godt og anstendig liv. En befolkning med god helse gir utslag i flere friske leveår uten økning i helse- og omsorgsutgiftene og med mulighet for flere år i produktivt arbeid⁵.

Skolen og barnehagen er viktige arenaer for å fremme forståelsen for å verne om livet på jorda og å ta vare på behovene til mennesker som lever i dag, uten å ødelegge framtidige generasjoners muligheter til å dekke sine behov. Naturmangfold skal være en sentral del av arbeidet med bærekraftig utvikling i Askers skoler og barnehager.

⁴ IISD (2021) How Can Investment in Nature Close the Infrastructure Gap?

⁵ Helsedirektoratet (2014) Kunnskapsgrunnlag for fysisk aktivitet. Innspill til departementets videre arbeid for økt fysisk aktivitet og redusert inaktivitet i befolkningen:
https://www.helsedirektoratet.no/rapporter/kunnskapsgrunnlag-for-fysisk-aktivitet-innspill-til-departementet/Kunnskapsgrunnlag%20for%20fysisk%20aktivitet%20innspill%20til%20departementet.pdf/_attachment/inline/d7fb591e-ded4-4da9-b1c4-6dcbe82d8442:75b205e5b7403320a38acbb145b7af32ac726393/Kunnskapsgrunnlag%20for%20fysisk%20aktivitet%20innspill%20til%20departementet.pdf

For å lykkes med å nå målene er det viktig med økt samarbeid med blant annet frivilligheten. Flere aktive innbyggere som engasjerer seg kan spille en viktig rolle.

Miljømessige forhold

Det er en kjensgjerning at oppnåelse av sosial og økonomisk bærekraft er helt avhengig av at vi sikrer forutsetningene for stabile livsforhold for mennesker på planeten. Temaplan for naturmangfold er derfor en av de viktigste temaplanene for bærekraftsarbeidet i Asker kommune.

Selv om naturen i Asker er avhengig av utvikling i nabokommuner, resten av landet og verden for øvrig, er det svært viktig at Asker gjør sitt: Det er Asker som bestemmer utviklingen i kommunen framover, hvor det skal bygges ut, hvilke naturområder som skal bevares, hvordan vi skjøtter naturen vår, hvilke krav vi skal sette til næringslivet og hvordan vi kommuniserer om natur til våre innbyggere. Arbeidet med å stanse tapet av natur begynner hjemme: handling kreves i nasjonalt, i landets kommuner, så vel som i resten av verden. Slagordet fra Agenda 21 er mer relevant enn noen gang: Tenke globalt, handle lokalt.

4. Tidligere behandling

Mandat og rammer for temaplan naturmangfold ble vedtatt av utvalg for samfunnstjenester 05.11.2020 i sak 52/20.

Vedtak:

1. Asker kommune vedtar at arbeid med temaplan for naturmangfold gjennomføres i tråd med de rammer og føringer som fremgår av mandatet i dette saksframlegget.
2. Temaplanen legges frem for kommunestyret for endelig behandling 1. kvartal 2022.

5. Kommunedirektørens vurdering

Temaplan for naturmangfold er en strategisk og sektorovergripende plan, og beskriver hvordan kommunen kan nå målet fra kommuneplanens samfunnsdel om å *verne om og sikre naturmangfoldet i Asker*.

Arealbruksendringer er hovedårsaken til tapet av natur. Naturtap truer ikke bare arts mangfoldet, men rammer også samfunn og økonomi ved at naturgoder vi er avhengig av undermineres eller opphører. Naturtap påskynder også klimaendringene og vanskeliggjør tilpasning til konsekvensene av global oppvarming. Tilstrekkelig beskyttelse og restaurering av natur krever en gjennomgripende samfunnsendring. En omstilling vil koste, men det vil koste mer å la være.

Asker har et unikt biologisk mangfold og varierte natur- og landskapstyper. Dette skyldes et gunstig klima og variert geologi med kalkrike bergarter. Asker kommune har et nasjonalt ansvar både for å ta vare på en rekke truede naturtyper og arter som har sin hovedforekomst i kommunen.

Kommunedirektøren har valgt ut seks innsatsområder for å nå målene: sårbare arter og naturtyper; natur i arealplanlegging; skog og kulturlandskap; livet i vann; natur og klima; og forankring, kompetanseheving og samarbeid.

Dersom vi klarer å følge opp strategiene fra denne temaplanen i alle reguleringsplaner, byggesaker, virksomhetsplaner, drift og forvaltning i kommunen vil naturmiljøet i Asker komme styrket ut. Asker kommune vil fremstå som en foregangskommune gjennom utvikling og gjennomføring av en naturvennlig, ambisiøs og fremtidsrettet politikk.

Kommunedirektøren anbefaler at temaplanen naturmangfold, med tilhørende innsatsområder og strategier, legges ut på høring.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Kunnskapsgrunnlag temaplan naturmangfold 2022
Temaplan naturmangfold høringsutkast

Saksprotokoll

Arivsak
23/01211

Saksbehandler
Merete Wiken Dees

Behandlet av
1 Utvalg for samfunnstjenester

Møtedato
16.02.2023

Saksnr.
10/23

Temaplan naturmangfold 2023-2035 - 1. gangs behandling

Utvalg for samfunnstjenester har behandlet saken i møte 16.02.2023 sak 10/23

Behandling

Merete Dees presenterte saken og besvarte spørsmål.

Forslag fremmet av Espen Hansen Aspås, FrP til nytt punkt 3:

Kommunens heleide selskaper skal i særlig grad involveres i medvirkningsprosessen.

Oversendelsesforslag fremmet av Jon Gustav Kirkerud, MDG:

Temaplanen for Naturmangfold bør følge opp:

1. Strategi om arealnøytralitet bør omformuleres slik at det kommer frem at dette er vedtatt.
2. Under strategien om naturvennlig hogst i kommuneskogen bør det begrunnes hva som menes med «der det er egnet» .
3. Det bør fremkomme av strategiene at Asker kommune skal følge opp og påse at naturkartlegging bestilt av utbyggere er relevante og holder god kvalitet.

Forslag fremmet av Espen Hansen Aspås, FrP falt mot 2 stemmer; Espen Hansen Aspås, FrP og Jon Gustav Kirkerud, MDG.

Oversendelsesforslaget fremmet av Jon Gustav Kirkerud, MDG ble besluttet oversendt uten realitetsbehandling.

Innstillingen i 2 punkter ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Temaplan naturmangfold, med følgende innsatsområder og tilhørende strategier, legges ut på høring med høringsfrist 05.04.2022

Innsatsområder:

1. Sårbare arter og naturtyper
 2. Natur i arealplanlegging
 3. Skog og kulturlandskap
 4. Livet i vann
 5. Natur og klima
 6. Forankring, kompetanseheving og samarbeid
2. Det legges opp til en medvirkningsprosess i høringsperioden for å få innspill på innsatsområder og strategier som er foreslått i temaplanen.

Saksframlegg

Arkivsak
22/23810-2

Saksbehandler
Matthias Göhl

Behandles av
Utvalg for samfunnstjenester

Møtedato
16.02.2023

Høring - forslag til endring i kommunenes myndighet i konsesjonssaker

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Asker kommune avgir vedlagte høringsinnspill til forslag om endring i forskrift om kommunenes myndighet i konsesjonssaker.

Asker kommune støtter at avgjørelsesmyndigheten i konsesjonssaker der søker er selskap med begrenset ansvar flyttes fra kommunen til statsforvalter.

1. Sammendrag og konklusjon

Denne saken gjelder Asker kommunes svar på Landbruks- og matdepartementets (LMD) høring av forslag til endring i sentral forskrift. LMD foreslår en endring i forskrift om overføring av myndighet til kommunene m.fl. Forskriften gjelder blant annet kommunens avgjørelse av konsesjonssaker. Endringsforslaget gjelder i hovedsak å flytte avgjørelsesmyndigheten fra kommunen over til statsforvalteren i konsesjonssaker der søker er selskap med begrenset ansvar.

Den konkrete utfordringen med å innvilge konsesjon til selskap med begrenset ansvar er at hele eller deler av aksjeporteføljen kan overdras konsesjonsfritt på et senere tidspunkt. Landbruksforvaltningen vil dermed miste kontroll med hvem som reelt eier eiendommene, noe som kan ha negative konsekvenser for en helhetlig ressursforvaltning og kulturlandskapet. LMD mener at det kan være vanskelig for kommunene å opparbeide seg tilstrekkelig kompetanse i disse sakene, siden andelen av konsesjonssaker hvor selskap med begrenset ansvar er søker er lav. Det ville

legges til rette for en mer lik praktisering av regelverket ved å flytte avgjørelsesmyndigheten over til statsforvalteren.

Gjennom endringsforslaget sikres likebehandling og ivaretagelse av nasjonale landbrukspolitiske mål, og Asker kommune stiller seg derfor bak LMD sitt endringsforslag.

2. Saksopplysninger

LMD vil med dette forslaget følge opp et punkt i regjeringsplattformen som gjelder konsesjonssaker der søker er selskap med begrenset ansvar (for eksempel et aksjeselskap). I tillegg foreslås det en redaksjonell endring i forskriften §§ 12 og 13.

Om konsesjonsloven

Konsesjonsloven har til formål å regulere og kontrollere omsetningen av fast eiendom for å oppnå et effektivt vern om landbrukets produksjonsarealer og slike eier- og bruksforhold som er mest gagnlige for samfunnet. Det kan gis konsesjon til selskaper med begrenset ansvar dersom dette gir fordeler i forhold til tradisjonelle eierformer, selv om det er et nasjonalt mål at landbrukseiendommer i størst mulig grad eies av fysiske personer som selv bebor og driver eiendommene. Kommunen må i den forbindelse foreta en konkret og individuell vurdering.

Den konkrete utfordringen med å innvilge konsesjon til selskap med begrenset ansvar er at hele eller deler av aksjeporteføljen kan overdras konsesjonsfritt på et senere tidspunkt. Landbruksforvaltningen vil dermed miste kontroll med hvem som reelt eier eiendommene.

Departementets vurderinger

LMD anfører tall fra KOSTRA-rapporteringen og fastslår at antall konsesjonssøknader fra aksjeselskaper har økt, og at et økende antall søknader innvilges. Departementet understreker at det er et landbrukspolitisk mål at landbrukseiendommene i størst mulig grad eies av fysiske personer som bebor og driver eiendommen, at dette er viktig for å sikre et landbruk over hele landet, og at det ikke harmonerer med landbrukspolitiske mål at et økende antall aksjeselskaper får konsesjon.

Det refereres til landbruksdirektoratets [rapport nr. 30/2022](#) som viser at mer enn 60 % av kommunene ikke har behandlet en konsesjonssak der selskap med begrenset ansvar er erverver i løpet av de siste fem årene. Argumentet går ut på at kommunene derfor har lite erfaring med slike saker, og dermed ikke har tilstrekkelig kompetanse til å behandle slike konsesjonssøknader etter enhetlig praksis og på en måte som ivaretar viktige landbrukspolitiske mål best mulig.

LMD mener derfor at det vil fremme enhetlig praksis og sikre likebehandling i større grad enn i dag når statsforvalteren, og ikke kommunen, behandler alle konsesjonssaker i fylket der et selskap med begrenset ansvar er søker. Siden formålet med endringsforslaget er å ivareta et viktig nasjonalt mål anser LMD det som rimelig å begrense det kommunale selvstyret i slike saker, jf. kommuneloven [§ 2-2](#).

Konsekvenser for Asker kommune

For eiendommer som er konsesjonspliktige må ny eier søke konsesjon for å kunne overta eiendommen. Søknaden sendes til kommunen og det er kommunen som avgjør søknaden. KOSTRA-tallene for Asker kommune for årene 2015-2021 viser at det totalt har blitt behandlet 3 søknader om konsesjon fra selskap med begrenset ansvar, hvorav 2 ble innvilget. Til sammenligning har det i samme tidsrom blitt behandlet 85 ordinære konsesjonssaker.

Endringsforslaget innebærer at kommunen fortsatt vil ha avgjørelsesmyndighet i konsesjonssaker som ikke gjelder selskap med begrenset ansvar. I konsesjonssaker der søker er et selskap med begrenset ansvar skal kommunen fortsatt utrede saken og gi uttalelse til statsforvalteren.

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

Konsesjonsloven er ment til å sikre et effektivt vern om landbrukets produksjonsarealer og en bærekraftig drift av landbrukseiendommer. Det er knyttet særlige kriterier til en konsesjonsvurdering, gitt i rundskriv [M-1/2021](#). Spesielt er hensynet til en «*helhetlig ressursforvaltning og kulturlandskap*» relevant for bærekraftsmålene 2 (utrydde sult), 15 (Liv på land) og 11 (Bærekraftige byer og samfunn), som er et av Asker kommunes utvalgte mål.

Innen kommunens satsingsområde «*bærekraftige byer og samfunn*» er det et delmål at «*Askersamfunnet skal verne om og sikre naturmangfoldet, kulturmiljøet og et aktivt og levende landbruk*». Dette skal skje ved å sikre viktige jordbruksområder og kulturlandskap i landbruket, og ved å unngå nedbygging av dyrket mark. Konsesjonsvurderingen er relevant fordi man skal se på hvilke virkninger et eierskifte har for alle ressursene på eiendommen, i tillegg til at man i størst mulig grad skal ivareta fremtidige generasjoners behov.

4. Tidligere behandling

Denne saken er ikke tidligere behandlet i Asker kommune.

5. Kommunedirektørens vurdering

Det kan ha negative konsekvenser for en helhetlig ressursforvaltning og kulturlandskapet når et selskap med begrenset ansvar får innvilget konsesjon. Konsesjonsloven anses derfor å være relevant for kommunens bærekraftsmål, og den brukes aktivt for å sikre et effektivt vern om landbrukets produksjonsarealer og en bærekraftig drift av landbrukseiendommer i Asker kommune. Selv om andelen av konsesjonssaker der selskap med begrenset ansvar er søker er marginalt, er kommunedirektørens vurdering at Asker kommune har et sterkt fagmiljø og tilstrekkelig kompetanse til å avgjøre slike saker. Situasjonen i andre kommuner kan imidlertid være annerledes.

Saken er således en konsekvens av at kommunereformen ikke ble tatt helt ut. Store robuste kommuner kan faglig håndtere slike saker på en forsvarlig måte, mens små kommuner ikke har fagkunnskap og kapasitet. Med generalistprinsippet rammes således Asker kommune av dette når myndigheten i slike saker nå overføres statsforvalter.

Den foreslåtte endringen vil ikke endre arbeidsmengden for kommunen, og den vil heller ikke føre til merkostnader. Kommunens oppgave blir som før, med unntak av at det ikke skal fattes avgjørelse eller forberede eventuell klagebehandling.

Kommunedirektøren anbefaler at høringsinnspillet vedtas, og sendes inn som Asker kommune sitt svar på høringen.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Vedlegg 1. Høringsinnspill fra Asker kommune

Vedlegg 2. Høringsbrev fra Landbruks- og matdepartementet

Vedlegg 3. Høringsnotat fra Landbruks- og matdepartementet

Saksprotokoll

Arivsak
22/23810

Saksbehandler
Matthias Göhl

Behandlet av
1 Utvalg for samfunnstjenester

Møtedato
16.02.2023

Saksnr.
11/23

Høring - forslag til endring i kommunenes myndighet i konsesjonssaker

Utvalg for samfunnstjenester har behandlet saken i møte 16.02.2023 sak 11/23

Behandling

Saksbehandler Mathias Göhl besvarte spørsmål.

Forslag fremmer av Roar Skryseth, H til alternativt punkt 1:

Vi anser konsesjonsloven å være viktig for å sikre et effektivt vern om landbrukets produksjonsarealer og en bærekraftig drift av landbrukseiendommer i Asker kommune. Den er derfor også relevant i forhold til arbeidet med kommunens bærekraftsmål. Andelen av konsesjonssaker hvor selskap med begrenset ansvar er søker er lav, og vi vil påpeke at Asker kommune med sitt sterke fag miljø har tilstrekkelig kompetanse til å avgjøre slike saker på en måte som både sikrer likebehandling og ivaretar nasjonale landbrukspolitiske mål.

Asker kommune vil opprettholde den praksis som er i dag, med kommunal folkevalgt behandling av konsesjonssaker, og går imot Departementets endringsforslag.

Forslaget fremmet av Road Skyseth, H til alternativt punkt 1 ble vedtatt mot 6 stemmer; Elisabeth Holter-Schøyen, V, Inger Johanne Aaby, SP. Svein Hillestad, A, Trude Nygård Evensen, A, Emelie Spjut, MDG og Jon Gustav Kirkerud, MDG

Vedtak

1. Vi anser konsesjonsloven å være viktig for å sikre et effektivt vern om landbrukets produksjonsarealer og en bærekraftig drift av landbrukseiendommer i Asker kommune. Den er derfor også relevant i forhold

til arbeidet med kommunens bærekraftsmål. Andelen av konsesjonssaker hvor selskap med begrenset ansvar er søker er lav, og vi vil påpeke at Asker kommune med sitt sterke fag miljø har tilstrekkelig kompetanse til å avgjøre slike saker på en måte som både sikrer likebehandling og ivaretar nasjonale landbrukspolitiske mål.

Asker kommune vil opprettholde den praksis som er i dag, med kommunal folkevalgt behandling av konsesjonssaker, og går imot Departementets endringsforslag